

RESPONS

DOGA

Undersøkelse blant arkitekter
Juni 2026

Om undersøkelsen

- Design og arkitektur Norge (DOGA) er en stiftelse som stimulerer til bruk av design og arkitektur for økt innovasjon i næringsliv og offentlig sektor – og bidrar til å forme morgendagens Norge.
- Formålet med undersøkelsen er å få bedre innsikt i arkitekters blick på utfordringer, muligheter og opplevd handlingsrom knyttet til kvalitet i bygde omgivelser.
- Undersøkelsen er utført av Respons Analyse på oppdrag fra DOGA.

	Målgruppe :	Arkitekter med prosjektlederansvar i Norge
	Antall intervju :	100
	Metode :	Telefonintervju (CATI)
	Tidsperiode :	Uke 22-23 2026
	Vekting:	Ingen vekting
	Feilmarginer	+/- 3.9% og +/- 8,3% ved 100 respondenter

PROSJEKTANSVARLIG

Idar Eidset
Tlf: 90 78 66 94
Idar@responsanalyse.no

Spørsmål i undersøkelsen

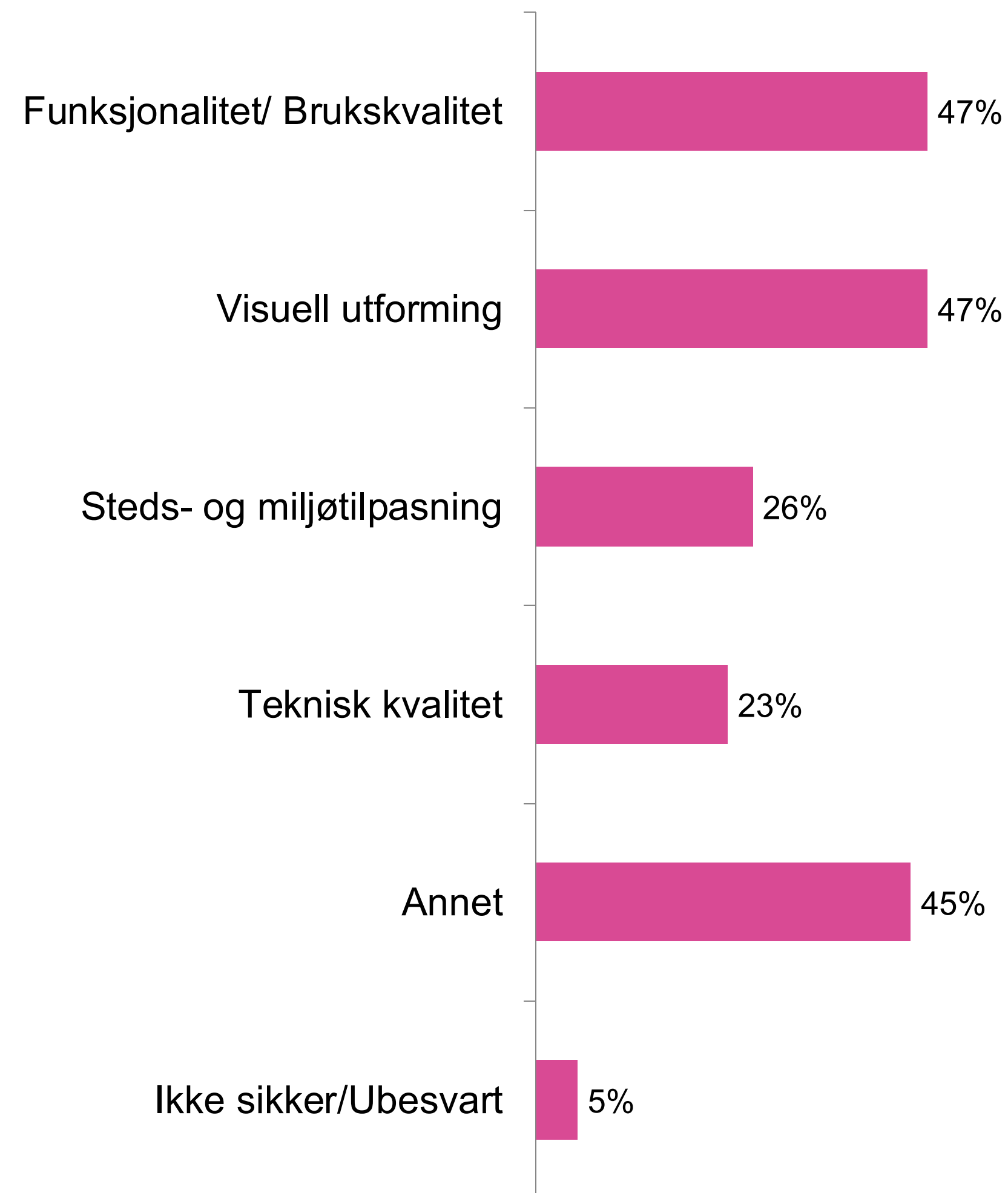
1. Hva legger du i begrepet «arkitektonisk kvalitet»?
2. I hvilken grad opplever du at kommunene som planmyndighet er opptatt av kvalitet i det som bygges?
3. I hvilken grad opplever du at utbyggere og utviklere du jobber med prioriterer kvalitet i det som bygges?
4. Hvem mener du har størst mulighet til å sikre kvalitet i det som bygges?
5. Er du enig eller uenig i følgende påstander?
 - a) Det bygges for mye av lav arkitektonisk kvalitet i Norge
 - b) Kommunen som planmyndighet stiller for lite krav til kvalitet i plan- og byggesaker
 - c) Arkitektonisk kvalitet reduseres ofte underveis i et prosjekt på grunn av kostnadspress
 - d) Det er behov for lokale arkitekturstrategier som legger føringer for arkitektonisk kvalitet
 - e) Arkitekter har for liten innflytelse over sluttresultatet i byggeprosjekter
 - f) Det er behov for tydeligere nasjonale føringer for arkitektonisk kvalitet
6. Hva mener du ville gjort den største positive forskjellen for samarbeidet med kommunen som planmyndighet?
7. Hva er de største hindrene for å levere høyere arkitektonisk kvalitet i prosjekter dere er involvert i?
8. Hvis du kunne gjennomføre ett tiltak for å heve kvaliteten på det som bygges i Norge, hva ville det vært?
9. Kjenner du til eller har du hørt om DOGA – Design og arkitektur Norge?

Resultater

Hva legger du i begrepet «arkitektonisk kvalitet»?

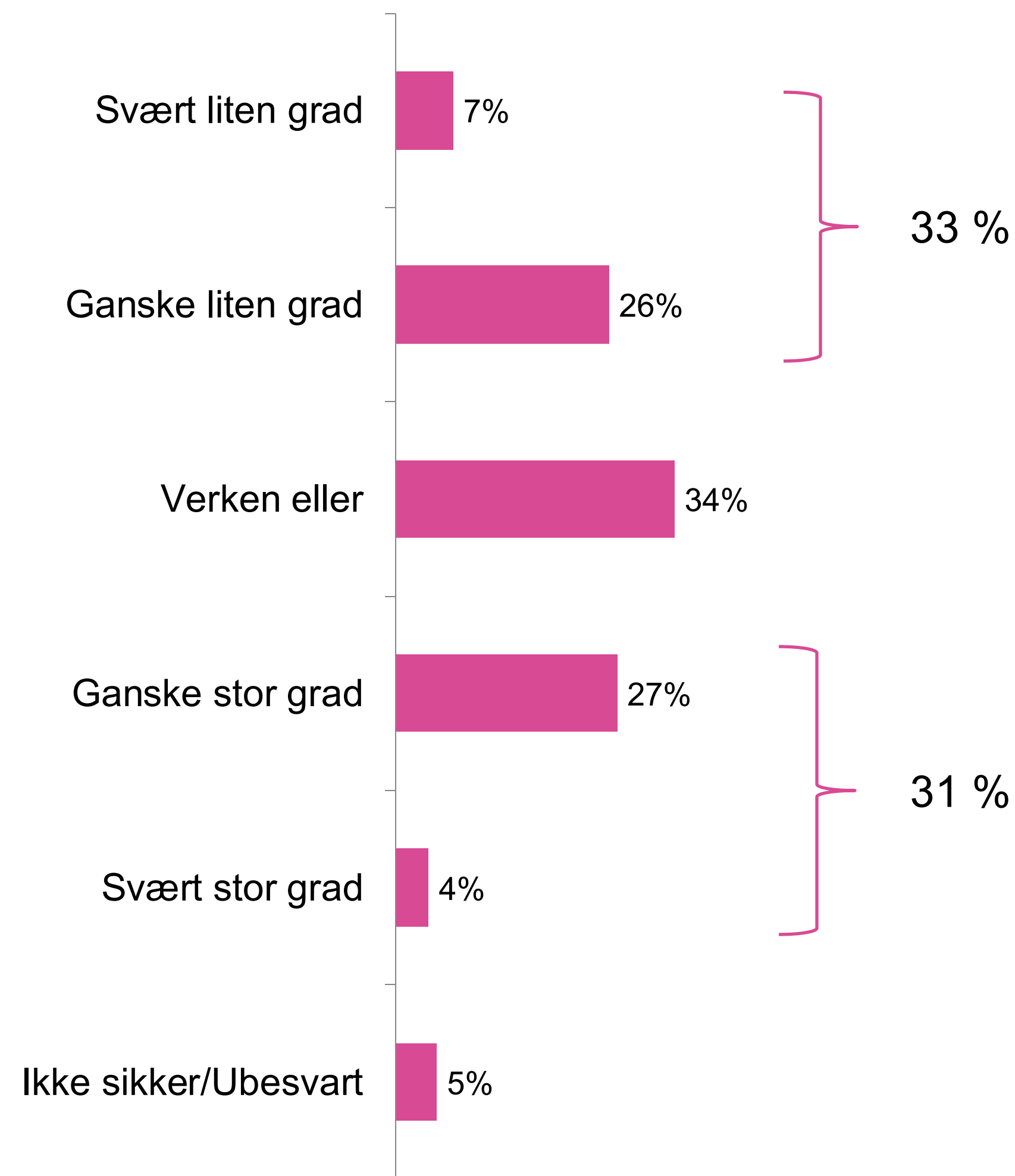

Filter: Ingen
Spørsmål: Hva legger du i begrepet «arkitektonisk kvalitet»?
Antall spurte: 100

- Dette spørsmålet var i utgangspunktet stilt som et åpent spørsmål, men vi la inn noen prekodete alternativ som intervjuerne kunne bruke hvis de passet med det respondentene svarte. Svarene under «Annet» ble imidlertid notert inn, og vi har gått igjennom disse og kodet noen av dem inn i de prekodete alternativene. En fullstendig utlisting av de åpne svarene er lagt inn i tabellvedlegget til denne rapporten
- Funksjonalitet/brukskvalitet blir nevnt av omtrent halvparten (47 %) av arkitektene som noe av det de legger i begrepet «arkitektonisk kvalitet».
- Like mange svarer at visuell utforming er noe av det de legger i «arkitektonisk kvalitet»
- Også steds- og miljøtilpasning og teknisk kvalitet blir nevnt av henholdsvis 26 og 23 %
- Likevel er det 45 % som oppgir andre svar. Dette er i noen tilfeller en utdyping av svar gitt i de prekodete alternativene, men der er også en del andre svar
- Av de andre svarene kan vi trekke fram at bygningene har god kvalitet og holdbarhet over tid, at det er helhet mellom bygg, omgivelser og kontekst, samt at løsninger som velges svarer til behovene.
- Vi anbefaler videre å lese de konkrete svarene som er listet ut i tabellvedlegget.

I hvilken grad opplever du at kommunene som planmyndighet er opptatt av kvalitet i det som bygges?

- På spørsmålet om i hvilken grad kommunene som planmyndighet er opptatt av kvalitet i det som bygges, er arkitektene ganske delt.
- Til sammen 33 % mener at kommunene i liten grad er opptatt av dette, mens 31 % mener de i stor grad er opptatt av det. 34 % svarer verken i liten eller stor grad.
- Selv om vi skal være forsiktige med å bryte ned på bakgrunnsvariabler når antall intervju er såpass begrenset, ser vi at en signifikant høyere andel (41 %) på Østlandet, mener kommunene i liten grad er opptatt av dette, enn i resten av landet.

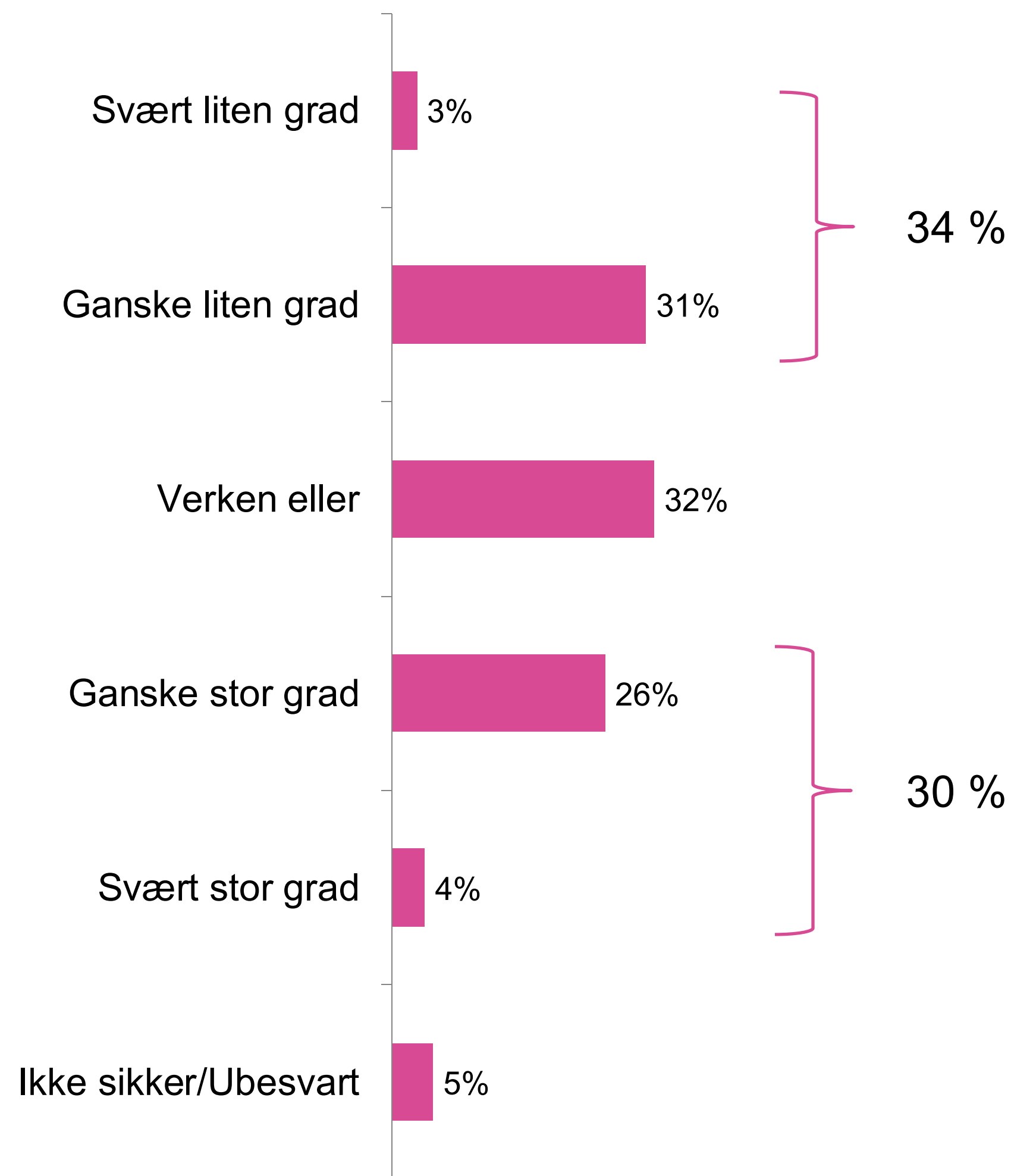
Filter: Ingen

Spørsmål: I hvilken grad opplever du at kommunene som planmyndighet er opptatt av kvalitet i det som bygges?

Antall spurte: 100

I hvilken grad opplever du at utbyggere og utviklere du jobber med prioriterer kvalitet i det som bygges?

- Også når vi spør om i hvilken grad utbyggere og utviklere man jobber med prioriterer kvalitet, er arkitektene ganske delt.
- 34 % mener utbyggere/utviklere i liten grad prioriterer dette, mens 30 % mener de i stor grad prioriterer det. 32 % svarer i verken stor eller liten grad
- Her finner vi ingen signifikante utslag når vi bryter ned på bakgrunnsvariablene. Det kan nevnes at her svarer 31 % av arkitektene på Østlandet i liten grad, som altså ser ut til å være litt lavere enn blant arkitektene i resten av landet, om enn ikke signifikant.

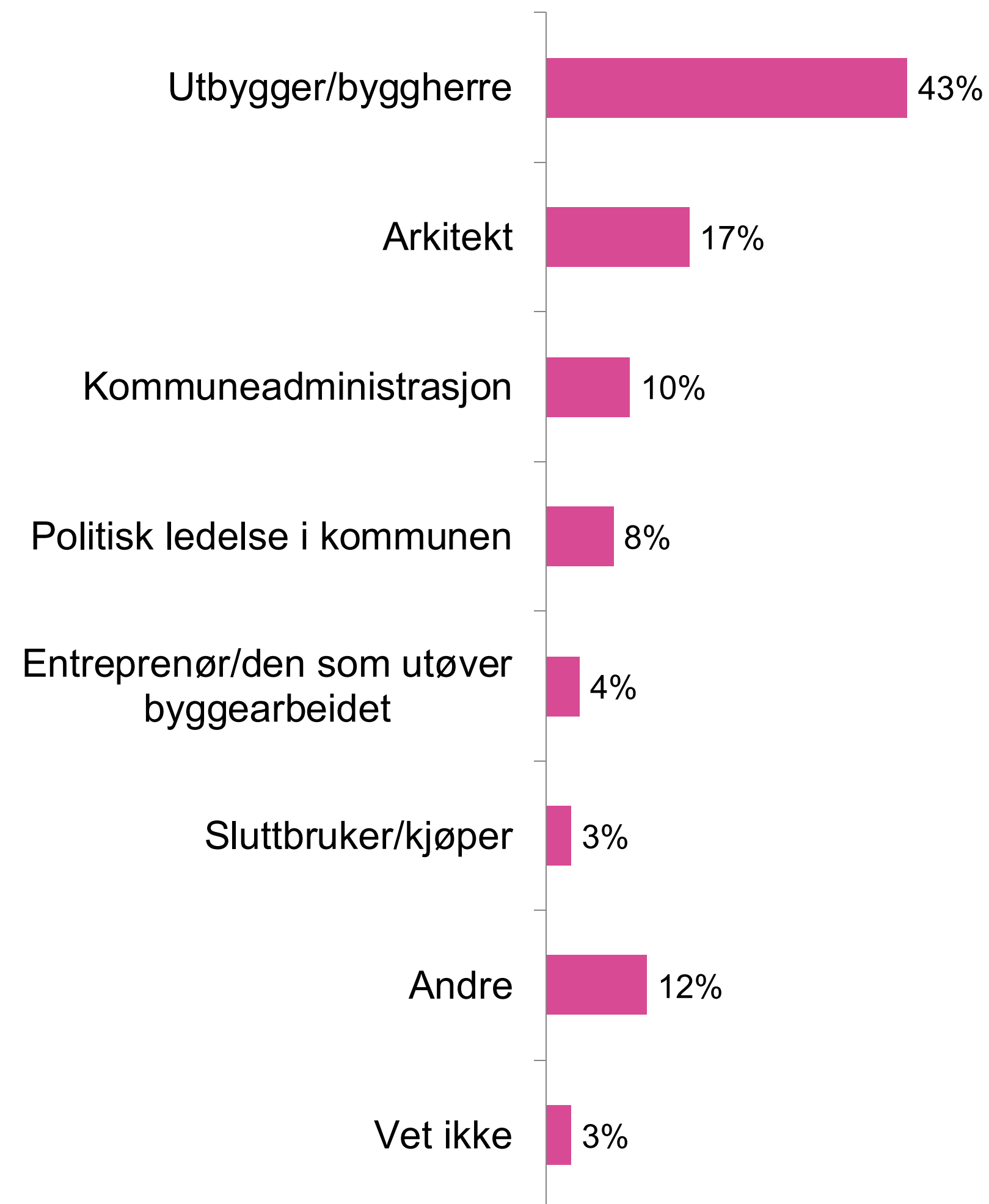
Filter: Ingen

Spørsmål: I hvilken grad opplever du at utbyggere og utviklere du jobber med prioriterer kvalitet i det som bygges?

Antall spurte: 100

Hvem mener du har størst mulighet til å sikre kvalitet i det som bygges?

- På dette spørsmålet ble alternativene lest opp, og det var her bare mulig å svare en av aktørene.
- Utbygger/byggherre er de som klart flest av arkitektene mener har størst mulighet til å sikre kvaliteten i det som bygges. 43 % nevner dem.
- Arkitektene kommer på andre plass med 17 %, mens 10 % peker på kommuneadministrasjonen.
- De fleste av de 12 som svarer andre oppgir at dette er en blanding av de ulike aktørene, og at de således ikke klarer å peke på en alene.

Filter: Ingen

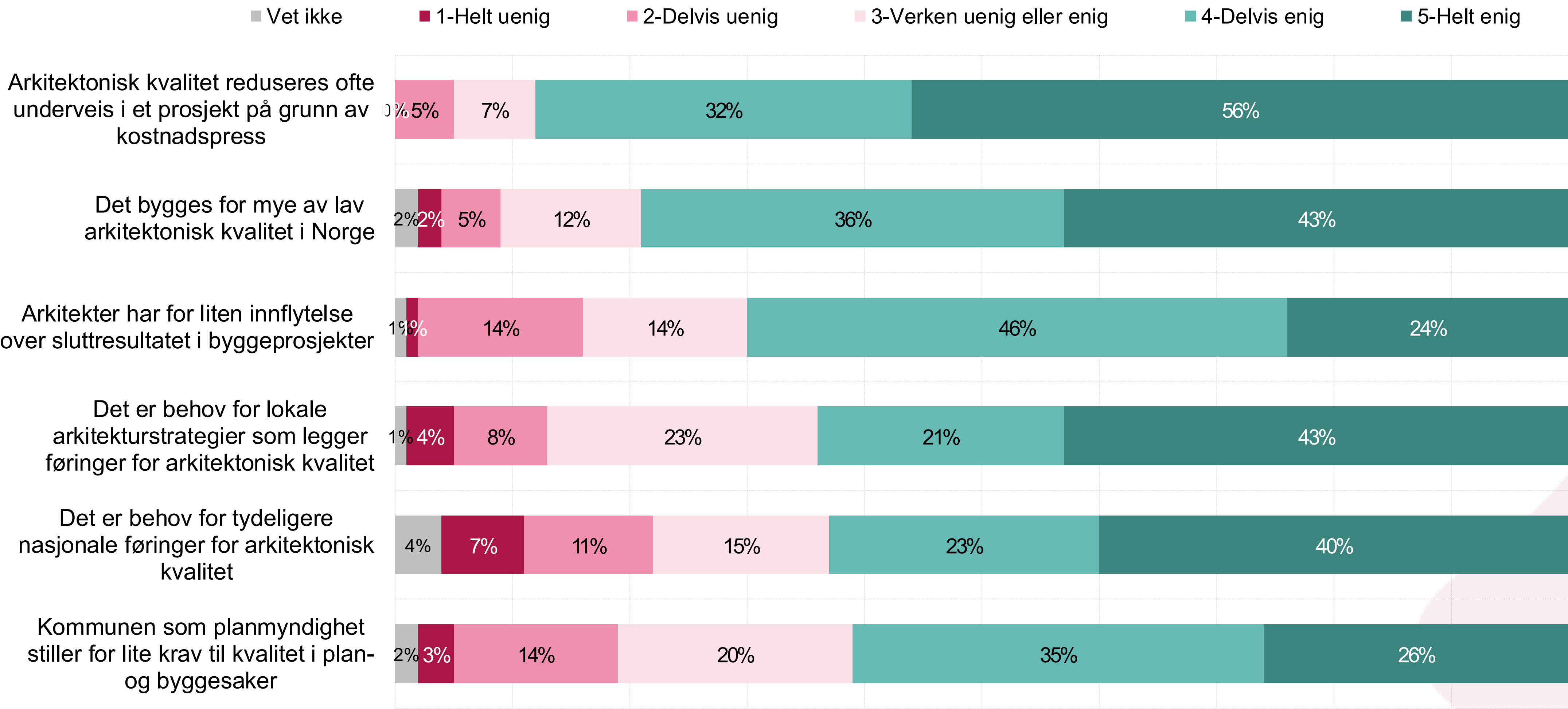
Spørsmål: Hvem mener du har størst mulighet til å sikre kvalitet i det som bygges?

Antall spurte: 100

Enighet med påstander om kvalitet og arkitekters rolle

Alle påstandene rangert etter andeler som er helt eller delvis enig

Hovedtrekk for påstandene

- Vi ba arkitektene vurdere hvor enig eller uenige de er i et sett av påstander. Vi gikk igjennom seks påstander som i hovedsak dreide seg om kvalitet og arkitekters rolle. På foregående side er disse satt opp samlet og rangert etter andeler som svarer at de er helt eller delvis enige.
- Som det fremgår av svarene så er flertallet av arkitektene enige i alle de seks påstandene. Særlig gjelder dette påstanden «Arkitektonisk kvalitet reduseres ofte underveis i et prosjekt på grunn av kostnadspress» som til sammen 88 % er helt eller delvis enige i. Også påstanden «Det bygges for mye av lav arkitektonisk kvalitet i Norge» er det særlig stor enighet om. Dette er 79 % enige i.
- Lavest enighet finner vi for påstandene:
 - «Det er behov for lokale arkitekturstrategier som legger føringer for arkitektonisk kvalitet»,
 - «Det er behov for tydeligere nasjonale føringer for arkitektonisk kvalitet»,
 - og «Kommunen som planmyndighet stiller for lite krav til kvalitet i plan- og byggesaker».
 - Men også for disse svarer flertallet at de er enige med henholdsvis 64 %, 63 % og 61 %
- At «Arkitekter har for liten innflytelse over sluttresultatet i byggeprosjekter» er til sammen 70 % enige.

Hva mener du ville gjort den største positive forskjellen for samarbeidet med kommunen som planmyndighet?

Filter: Ingen

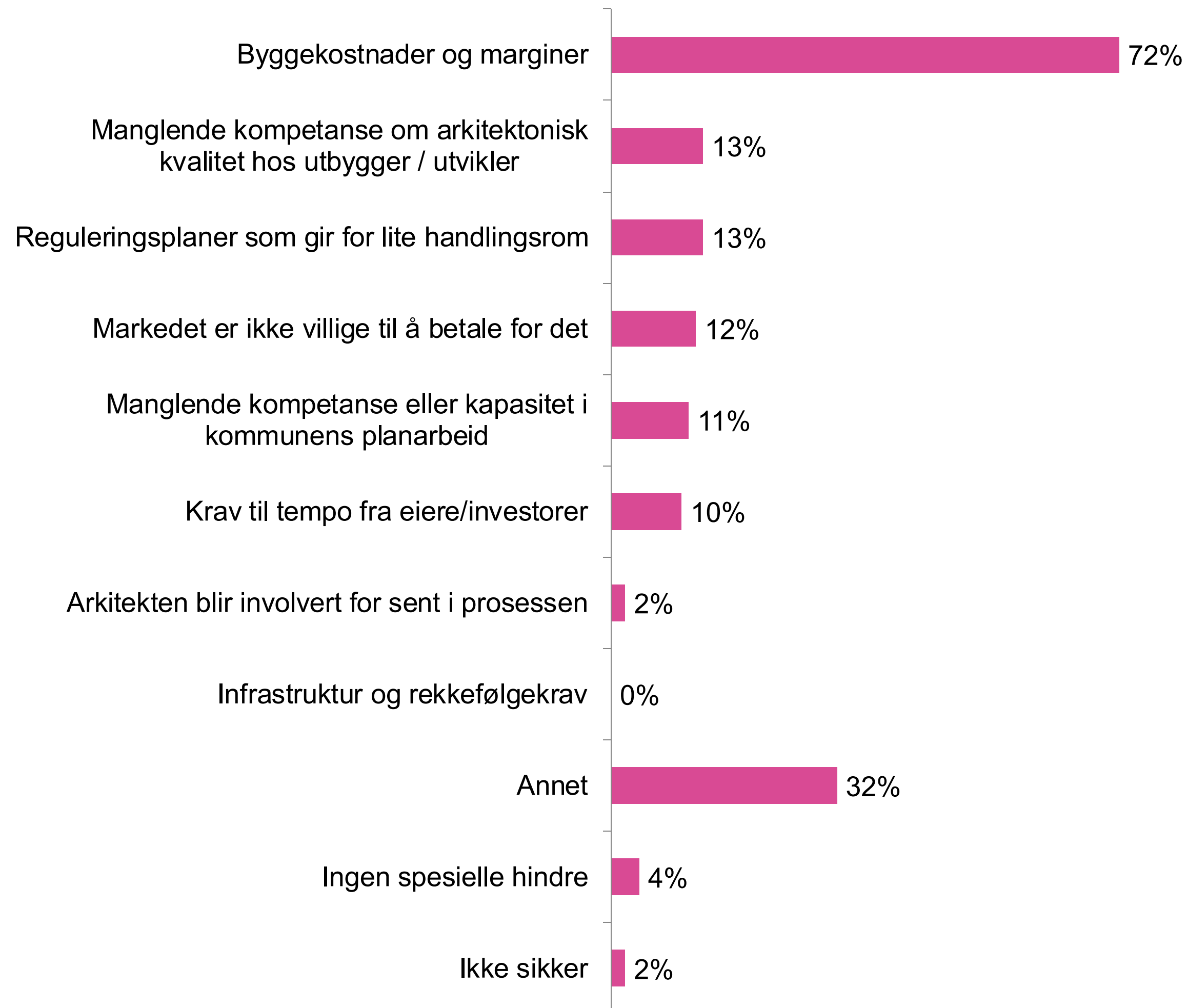
Spørsmål: Hva mener du ville gjort den største positive forskjellen for samarbeidet med kommunen som planmyndighet?

Antall spurte: 100

- På spørsmål om hva de mener ville medført den største positive forskjellen i samarbeidet med kommunen som planmyndighet, er det økt plan- eller arkitekturkompetanse i kommunen som trekkes fram av flest. 28 % svarer dette.
- Bedre dialog tidlig i prosessen pekes på som den viktigste av 14 %, mens 11 % mener tydeligere krav til arkitektonisk kvalitet er det som i størst grad ville gjort en positiv forskjell.
- 29 % har oppgitt andre svar. Siden det bare var mulig å oppgi ett svar på spørsmålet, er det en del som har avgitt svar med kombinasjon av forhold under annet.
- Det som går igjen er blant annet mer dialog, samarbeid og involvering gjennom hele prosessen. Også tillit til og forståelse for arkitektfaget i kommunen lir pekt på av noen.

Hva er de største hindrene for å levere høyere arkitektonisk kvalitet i prosjekter dere er involvert i?

Filter: Ingen

Spørsmål: Hva er de største hindrene for å levere høyere arkitektonisk kvalitet i prosjekter dere er involvert i?

Antall spurte: 100

- Vi fulgte opp med spørsmål om hva de ser på som de største hindrene for å levere høyere arkitektonisk kvalitet. I motsetning til foregående spørsmål var det her mulig å oppgi flere svar.
- Det som klart flest trekker fram som hinder er byggekostnader og marginer. 72 % trekker fram dette som en av de største hindrene.
- Videre nevnes manglende kompetanse hos utbygger, reguleringsplaner som gir lite handlingsrom, lav betalingsvilje o i markedet, og krav til tidsbruk, av mellom 10 og 13 %.
- 32 % trekker frem også andre hindre. Et av de svarene som går igjen hos en del er manglende ambisjoner og prioritering fra byggherre og/eller sluttbruker. Også entreprenørstyring og kostnadspress nevnes av en del.

Hvis du kunne gjennomføre ett tiltak for å heve kvaliteten på det som bygges i Norge, hva ville det vært?

- Vi stilte et helt åpent spørsmål om hvilket tiltak de ville gjennomført for å heve kvaliteten på det som bygges i Norge, dersom de kunne valgt. Av de 100 spurte nevnte 89 av arkitektene et slikt tiltak. Her henviser vi i utgangspunktet til svarene som er utlistet i tabellvedlegget til denne rapporten.
- Et KI-gjennomgang av svarene gir imidlertid følgende oppsummering:
 - 1. Gi arkitektene større innflytelse og ansvar.
 - 2. Stille tydeligere krav til arkitektonisk kvalitet
 - 3. Heve kompetansen i kommunene og hos planmyndighetene
 - 4. Mer langsiktig tenkning fremfor lavest mulig pris
 - 5. Bedre samarbeid mellom aktørene
 - 6. Bedre utdanning, kunnskap og offentlig bevissthet om arkitektur
 - 7. Mer kvalitet i konkurranser og anskaffelser

RESPONS

Takk!

Prosjektleder Idar Eidset

+47 90 78 66 94// idar.eidset@responsanalyse.no